СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 111. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 13-го травня 1936. — VOL. XLIV. No. 111. Jersey City, N. J., Wednesday, May 13, 1936. THREE CENTS

СИЛА ПРИХИЛЬНИКІВ ІНФЛЯЦІЇ ЗРОСТАЄ

ВАШИНҐТОН. — Прихильники законопроєкту Фрейзієр-Лемке, на основі якого мали би випустити нових 3,000,000,000 долярів на підмогу для фармерських морґеджів, вирвали цей проєкт 220 голосами проти 153 зпід нарад Комітету Заряджень і передали його загальним конґресовим нарадам.

ПРАВНА ПОРАДА ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Президент муніципального суду Джордж Бісел сказав, що заходом „Доблю Пі Ей" (Ворк Проґрес Адміністрейшен) введені будуть при муніципальних судах безплатні поради для безробітних. В цій цили вже заанґажовано 24 адвокатів, також з рядів безробітних.

ЗАКЛИКАЄ ДО СПІВПРАЦІ З УРЯДОМ.

ВАШИНҐТОН. — В радієвій промові секретар торговлі Ропер закликав усіх бизнесменів, щоб забули політичні тертя, а взялися всі разом до співпраці з урядом, бо тільки через співпрацю всіх людей можна двигнути націю з нинішньої депресії та запевнити безперивність американського ладу.

ВИСТУП УКРАЇНЦІВ У ПРОСПЕКТ ПАРКУ,

БРУКЛИН. — Заходом міського Департаменту Парків і „Ради Національних Фестивалів" відбудеться 17-го травня в Проспект Парку, Бруклин, попис ріжних національностей народнім мистецтвом. В тому пописі беруть участь також українці.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Тут зачато приготування до уладження „Українського Дня" в неділю, 26-го липня, в Шіцен Парку.

ЗНОВ ЗЛОВИЛИ НЕБЕЗПЕЧНОГО БАНДИТА.

ВАШИНҐТОН. — Голова федеральних аґентів Едґар Гувер подав до відома, що його люди знову зловили небезпечного бандита, Робінсона, що схоплював людей, щоб дістати окуп. Його зловили в Каліфорнії і хоч він мав зброю, то не вспів зробити з неї вжитку. Робинсон це останній з шайки найнебезпечніших бандитів.

ПОЛІЦАЙ УБИВ НЕВИННОГО ЧОЛОВІКА.

НЮ ЙОРК. — Поліцай Бредлі, після десятьгодинних настирливих допитів, остаточно признався, що він застрілив шофера Спербера в суперечці за позичку в сумі 225, а тяжко поранив свого приятеля Фішера, що пробував їх погодити. Свій учинок він оправдував тим, що був пяний.

БОРОТЬБА З БАНДИТАМИ.

МИДЕЛТАВН (Н. Й.). — Між стейтовою поліцією і пятьма бандитами, що обікрали тутешній банк, вивязалася боротьба, в якій одного з утікаючих бандитів застрілено. За іншими розпочато енерґійну погоню.

ЗАГУБИЛАСЯ В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — Марсія Гемилтон, 19-літня дівчина, що кілька днів тому прибула з Вест Вірджінії до Ню Йорку, пішла була на прохід до Сентрал Парку з маленькою дитиною одних богачів, у яких вона станула була на службу. Коли по кількох годинах вона не верталась, родичі злякалися, що сталося з дитиною. В тій хвилі вони повідомили поліцію. Поліція розпочала розшуки. Незабаром знайшли візок з дитиною і заплакану Марсію, що загубилися в Ню Йорку й хоч часто запитувала прохожих, не могла трапити до дому.

ВІДБИРАЄ СОБІ ЖИТТЯ І ЛИШАЄ $5 НА ҐАЗ.

БРУКЛИН. — Мюріел Кушнір, 27-літня дівчина, що жила при 974 Іст 37 вул. в Бруклині, поповнила самогубство, затроюючися ґазам. На столі вона лишила записку і пять долярів як належитість за той ґаз, яким отруїлась. Вона працювала передтим у банку, одначе попавши в душевне пригноблення і розчарування, покинула працю.

ЗАНЯТТЯ ЗРОСЛИ, АЛЕ ПЛАТНЯ ЗМАЛІЛА.

ОЛБАНІ. — Промисловий комішенер Ендрус подав до відома, що за чотири тижні, від половини березня до половини квітня, загальне число занятих робітників зросло на 0.6%. Але в той самий час загальна платня змаліла на 0.7%. Праця трохи зросла в залізному промислі і в сезонових роботах, як мулярстві, цементових заняттях, фарбуванні домів і т. п. Зате дуже змаліли роботи в фабриках убрання і тексильних виробів.

СКЛАДАЮТЬ ВІЗИТУ НЮ ЙОРКОВІ.

НЮ ЙОРК. — У тутешньому Сентрал Парку здержалися біля 50 родів ріжних перелетних птиць, які на літо покинули теплі краї і тепер тягнуться на північ. Деяким з них не подобається міське життя й побувши день, вони відлітають далі. Інші затримуються довше.

ІТАЛІЯ У РАДОЩАХ,

По цілій Італії нарід святкує італійську побіду серед патріотичних промов, бенкетів і гарматніх вистрілів. Ґазети пишуть, що італійська армія в Африці найбільше радіє з прилучення Етіопії до Італії, бачучи, що її жертви не були даремні.

ВЕЛИКИЙ СКАРБ У СТАРІЙ КАСІ.

Один антиквар у столиці Чіле купив свого часу стару панцирну касу. Бувший власник тієї каси забув віддати антиквареві ключі від неї й антиквар не міг її відчинити. Каса стояла довгі літа замкнена. Та недавно антиквар збанкротував і новий власник хотів за всяку ціну панцирну касу відчинити. А що цього зробити не міг, велів її розпилувати. Коли це зроблено, знайдено в нутрі каси дорогі камені, вартости кількадесять тисяч долярів. Тим разом цікавість була добре нагороджена.

ПОВОРОТ НЕГРАМОТНОСТИ.

Статистика, ведена при військовій бранці в Польщі, виказує, що в центральних воєвідствах 26 прц. абсольвентів вселюдних шкіл не вміють читати ні писати. На східних теренах цей процент доходить до 33. Ця статистика виставляє дуже погане свідоцтво вселюдному шкільництву в Польщі. Маємо доказ, що нинішня школа випускає молодь без належитого опанування штуки читання й писання, не забезпечуючи її навіть перед анальфабетизмом.

НЕ ПРОДАЮТЬ УКРАЇНЦЯМ ЗЕМЛІ.

Наслідком банкротства польських дідичів у Східній Галичині ведеться парцеляція більшої земельної власности. В селі Телячім, пов. Підгайці, селяни українці звернулися до Земельного Уряду у Львові з проханням, щоби позволив їм набувати при парцеляції землю. Земельний уряд відповів, що вони не мають права купувати землі на парцеляції, бо не служили в польському війську. Подібні факти були в повітах Тернопіль, Борщів і інших.

НЕБІЖЧИК ВЕРНУВСЯ ДО ЖІНКИ.

Цікаву справу розглядає ряшівський цивільний суд. В 1915 р. покликано до австрійського війська Матея Кубіса, що був жонатий і поводився погано зі своєю молодою жінкою. Коли Кубіс кілька літ не давав про себе знаку життя, його жінка, будучи певною, що чоловік згинув на війні, перевела судовою дорогою ствердження його смерти і вийшла вдруге замуж. З другого подружжя має вже 10-літнього сина. Аж минулого року явився нагло Матій Кубіс і замешкав у своїй хаті. Витворилася неможлива ситуація для жінки, що опинилася нараз між двома чоловіками. А що перший чоловік не хоче добровільно вступитися, жінка зажадала в судовій дорозі розділу від стола і ложа, воліючи остатися з другим чоловіком.

ДОМАГАЮТЬСЯ ПОВОРОТУ ДО СТАРИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗАСАД.

На конвенції Патріотичних Орґанізацій Америки в Бронксвил, Ню Йорк, ухвалено резолюції, які домагаються повороту до старих економічних і суспільних засад, що їх колись заступав Джордж Вашинґтон, і що є втілені в американській конституції. Ухвалено також резолюції, щоби поборювати радикалізм і спроби ті старі цінности підкопати.

ГРАБІЖНИЦЬКИЙ НАПАД НА КОРАБЕЛЬ У ГРЕЦЬКІМ ПОРТІ.

В грецькому порті Піреус виконано цими днями дуже сміливий грабіжницький напад. 15 бандитів, що були перебрані за моряків, ввійшли на поклад торговельного корабля, звязали трьох членів залоги та вивели корабель на повне море. Тут грабіжники перевантажили товар з корабля на свої човни і втекли, лишаючи корабель на ласку долі. Портова поліція віднайшла корабель щойно по 10 годинах.

Є ЩЕ ЛЕГКОВІРИ.

У Варшаві накрили обманче бюро „Космолюка", що на підставі оголошених у часописах конкурсів на розвязку загадки вимантило в... 500,000 легковірів понад міліон злотих, себто по 2 зл. від кожної легковірної, а ласої на „дурничку" голови.

9-ЛІТНІЙ УБИВНИК.

У малому французькому селі Курже, що лежить біля Бордо, 9-літній хлопчина, посварившись із своєю 5-літньою сестричкою, заявив їй, що її застрілить. По цих словах хлопчина побіг до хати, зняв зі стіни ловецьку стрільбу батька і, вистріливши з незвичайною холоднокровністю до сестри, вбив її на місці. По тім учинку малолітній хлопчина сказав сусідові, що сестра відобрала собі життя.

СУД МАЄ КЛОПІТ З БЛИЗНЮКАМИ.

Данські суди мають складну справу. На острові Борнгольм, у містечку Вольбі, одна молода дівчина познайомилась рік тому з одним представником фірми, що їздив як комівояжер, і заручилася з ним. Згодом молодець починав позичати гроші від своєї нареченої, кажучи, що знайшовся у тяжкій фінансовій ситуації. За якийсь час прислав їй лист, що мусить виїхати на довший час. За кілька місяців появився інший мужчина, дуже до нього подібний. Представився їй як брат її нареченого, що згинув в автовій катастрофі. Наречена, дуже пригноблена, хотіла відвідати могилу покійного і звернулася до урядових орґанів, щоб вивідати про місце катастрофи. Про таку катастрофу ніхто нічого не знав і тоді дівчина повідомила поліцію. Виявилося, що оба брати живуть; вони близнюки і такі подібні, що наречена не може напевно сказати, хто з них вимантив гроші. Суд і преса шукають Соломона, щоб допоміг ошуканій дівчині.

НАЦІОНАЛІСТИ ПОБІДИЛИ.

При виборах у Єгипті вийшли побідниками єгипетські націоналісти. Вони вже й сформували новий міністерський кабінет.

ВІДНАЙШЛИ ВКРАДЕНІ ГРОШІ.

У звязку з крадіжем грошей з почтового амбулянсу в Тернополі розведено слідство, що довело до сензаційного висліду. Кардо Слоник, що обслугував амбулянс, признався до вини і на підставі його вказівок викопали на луці над рікою Серетом, у віддалі 300 метрів від його дому, вкрадену суму 39,000 зл і 665 долярів. Гроші були сховані у двох бляшаних посудах, обвинених шматами. Їх передано начальникові почтового уряду в Тернополі.

ЗЛОВЖИВАННЯ СКАРБОВИХ УРЯДОВЦІВ.

Львівський суд займається справою скарбового урядовця Бронислава Фіхтля, що спроневірив 2,500 зл. Як поборець скарбового уряду він інкасував податки в місцевостях під Львовом. Вернувшись із службової подорожі з Борщович, він повідомив своє начальство, що йому вкрали 2,000 зл. Доходження устійнили неправдивість його оповідання і ствердили, що Фіхтель не передав до каси 2,500 зл. Разом із ним відповідає перед судом також скарбовий урядовець Адам Вавжин, що помагав йому у зловживаннях.

МІЛІОН ЛЮДОЇДІВ НА СВІТІ.

Відомий антропольоґ д-р Амерсвіль з Единбурґа видав брошуру, в якій стверджує, що тепер живе на світі міліон людей, які постійно, правильно або принаґідно їдять людське мясо. Підчас подорожей по світі він особисто переконався, що люди в нинішніх часах є присмаком для деяких людських племен. Найбільше випадків людоїдства він ствердив у середущій Африці та на островах на північ і захід від Австралії.

НЕСАМОВИТА ДРАМА.

Несамовита драма розігралася в Янікові біля Іновроцлава. В місцевій школі був учителем Стефан Биковський, якого шкільна влада звільнила від служби. Коли 1. квітня ц. ц. управитель школи Войцеховський повідомив його про це, Биковський рішив пімститися. Вечором прийшов до шкільного будинку і довідавшись, що Войцеховський виїхав, Биковський застрілив з револьвера вчительку Космовську та слуґу Пелаґію Заліту. Опісля вибіг на вулицю та почав стріляти до прохожих. Коли запас набоїв скінчився, він заложив новий маґазинок і стрінувшися з кількома поліцаями, почав до них стріляти, ранячи одного з них. Опісля скрився до шкільного будинку і звідти стріляв дальше до поліцаїв. Останній набій спрямував проти себе, ранячись тяжко в голову. Його відставили до шпиталю, де він хотів скінчити самогубством, бо домагався сірників, щоби підпалити динамітовий набій, який мав при собі.

В ПОЛЬЩІ ДАЛІ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ НАЗВУ „УКРАЇНСЬКИЙ"

ЛЬВІВ. — Як виглядає польсько-українська угода в практиці і які з неї користи для українського народу, видно теж і з того випадку, про який згадує гром. В. Цалинюк у львівськім „Ділі" з 28 квітня б. р. Він пише:

„Військова влада забрала в якійсь-там ціли мою військову книжечку. Це не першина. Від 1923 р. багато разів була вона їм у руках, та все верталась до мене, так сказатиб, ціла, здорова. Верталася ціла, хоч владу мали у своїх руках ендеки, пястовці і Б. Б. Верталася без знущання над нею, хоч не обовязував існуючий тепер розпорядок (себто розпорядок польського міністерства внутрішніх справ, який виясняє і дозволяє на вживання назви „український" — Ред.) А тепер інакше. Дня 23 березня б. р. командант П. К. У. в Коломиї (майор Івашкевич) червоним атраментом повикреслював з неї назви: „український", отже: єнзик мацежисти українські, знайомосьць єнзикув: українська і замісць того червоним атраментом вписав усюди „рускі". Порушую цю справу, бо вважаю це образою всіх українців. Це яскравий документ, що нас іще далі трактують, як хто хоче".

З РОЗПРАВИ ПЕРЕД АПЕЛЯЦІЙНИМ СУДОМ У ВАРШАВІ.

ЛЬВІВ. — „Діло" подає деякі подробиці з апеляційної розправи за вбивство міністра Перацького. На розправі явилися підсудні, що були суджені у відомім варшавськім процесі й тамже засуджені. Всі вони, зустрінувшись, виталися з собою дуже щиро, як теж виталися сердечно з оборонцями. Лебедь обмінявся щирими словами зі своєю нареченою. На лицях підсудних вже відбився побут у вязниці. Гнатківська була, як і бувало завжди усміхнена. Сімом підсудним, які відсиджують кару у святохрестній вязниці, обстригли волосся так, що вони не мають уже буйних чуприн. Лиш один Малюца сидів на лаві самітно і до нього ніхто з підсудних не промовив ні словечка від часу, як він „розбалакався" на розправі в окружнім суді та склав „ревеляційні" зізнання. Довкола лави підсудних сидять поліцаї під проводом надкомісаря Тарвіда.

Підсудні відмовилися складати додаткові вияснення тому, що польський трибунал відкинув внески оборонців у справі дозволу підсудним зізнавати по українськи. Коротенькі вияснення по польськи дали тільки Мигаль і Малюца. Підсудний Малюца відтяжував своїми зізнаннями 4 підсудних. Заявив, що його минуле твердження про здогадну участь Лебедя в нападі на Городок є лише особистим вражінням, не опертим на ніяких конкретних даних. Малюца обороняв теж Гнатківську, кажучи, що йому невідомо, щоб вона належала до ОУН. Обороняв і Зарицьку та просив, щоб суд йому тим разом повірив. Отже тепер і Малюца, який пошкодив попередньо своїми зізнаннями і з яким як згадано, підсудні як передше так і тепер цілком не розмовляли, намагався тепер на всі способи направити те зло, якого наробив. Він казав на суді, що заломився підчас слідства. Я був добрим конспіратором — казав Малюца — на волі, але не був добрим конспіратором підчас слідства. Тоді я був у психозі і не здавав собі справи з того, що я зробив. Малюца намагався теж відтяжити і Мигаля.

Прокуратор знову розповів коротку історію ОУН, згадав за 10 заповідей ОУН і домагався затвердження першого присуду.

ЕКЗОТИЧНИЙ ДАР ДЛЯ МУЗЕЮ Н. Т. Ш.

ЛЬВІВ. — Наша відома подорожниця Софія Яблонська, яка свого часу подарувала Музеєві Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові цінну збірку індокитайських предметів, переслала тепер для її доповнення чотири соломяні лякеровані капелюхи з провінції Юнан, яких тубільці вживають у часі дощу, та коло сотні світлин і фільм етноґрафічних і топоґрафічних.

КЛОПІТ ЧЕРЕЗ КНИЖКУ.

ТОКІО (Японія).—Військовий високий старшина написав книжку „Японія мусить звести боротьбу з Анґлією". З неї виходить, що Японія мусить побити Анґлію, щоби потім заграбати Австралію і Нову Зеляндію. Японський міністер заграничних справ, Аріта, гостро скритикував ту книжку в палаті панів, а в заграничнім міністерстві назвали її „невідповідальною глупістю", щоб тим робом прибити погане вражіння, яке викликала ця книжка в Анґлії.

КРІЗА В ЛІЗІ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА. — Не зважаючи на протест Італії в Лізі Націй, далі визнають представника етіопського цісаря як законного заступника Етіопії. Супроти цього італійський делеґат вийшов з нарад.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Se-nd Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on Carch 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА МЕШКАННЯ ДЛЯ НЕЗАМОЖНИХ

Під обради конґресових палат приходить тепер по довгих дебатах уложений сенатором Ваґнером проєкт закона про мешкання (званий коротко „Вагнер Гавзинг Бил").

Цей проєкт є для багатьох людей великою новиною. Багато людей не відчувало ніякого клопоту з мешканням, і ці, як звичайно, і чути про такий закон не хочуть. Інші чували про нього, бо вони в мешкальній справі живо заінтересовані з бизнесового боку; вони й дивляться на проєкт з боку своїх зисків, та відчуваючи загрозу для своїх зисків з боку нового закона, виступають проти нього. Супроти цього ті, котрі відчувають натиск мешканевої потреби, повинні проявити до цієї справи живе зацікавлення.

Йде тут очевидно за незаможних людей, з невеликим приходом, для котрих усякий гріш, виданий на мешкання, являється рівночасно ущербом для інших конечних видатків на життя. На цю справу незаможні люди видавали в Америці зо свого буджету поважну частину, бо коло 20 процентів. Мешканеву потребу заспокоювано донедавна в Америці дорогою приватного бизнесу: приватні бизнеси будували доми приватними грішми, для особистого зиску. Доперва підчас депресії, за теперішньої адміністрації, заведено до цього бизнесу новий чинник: федеральний уряд з публичними фондами.

Ведено від того часу справу будови мешкань трома дорогами: 1) давньою, зовсім приватною дорогою, себто приватними підприємцями, з приватними капіталами, без помочі уряду, з необмеженими зисками для підприємців; 2) чисто публичним способом, себто під контролею й управою федерального уряду, федеральними грішми, без ніякої можливости для приватних зисків; та 3) приватно-публичним способом, себто приватними підприємцями, засобленими в цілости або части публичними, федеральними, фондами, за які підприємці зобовязувались обмежити свої зиски, а тимсамим давати мешкання незаможним по низькій ціні.

Кождий з тих способів показав певні недостачі. При чисто приватнім бизнесі підприємці стягали собі великі зиски, та давали дорогі мешкання, які для незаможних кругів були просто здирством. При чисто публичнім будуванні мешкань показалися недостачі організації, бо уряд вів усю мешкальну справу з одного центру, з Вашинґтону. При мішаній системі уряд накладав на підприємців такі тверді умови, що він часто, замісць помагати підприємствам, їх душив.

Недостачі цих двох останніх способів пробує усунути законопроєкт Ваґнера. Як буде остаточно виглядати цей закон, тепер іще не відомо. Який він не був би, він буде виразним признанням американською суспільністю відповідальности за те, як мешкає працююче населення краю.

АПРІЛІЯ

На колишніж (ще так недавно!) понтійських болотах, що відділяли Рим від південної Італії, вчора, 25 квітня, покладено перший камінь під нове місто Апрілію, — „четверте місто в серії пятьох. Перші три були: Літторія, Сабавдія і Понтія. Пяте має бути Помеція.

Тимчасом, як у далекій східній Африці сотки тисяч італійських вояків і робітників здобувають для Італії терени для **зовнішньої** кольонізації, фашистівський режім ні на хвилину не заперестає інтензивної праці над кольонізацією **внутрішньою.** Витрачують величезні суми грошей на осушування болот, на олісненування голих безплідних гір, на використування кожного клаптика землі, що на протязі соток літ залишалися без уваги, як безвартісні.

Чужосторонні критики старанно збирають ці витрати фашистівського уряду, особливо тих, що стосуються до витрат на війну в Африці, і похитують головами: „Завеликі витрати, — це не може оплатитися!" Але фашистівський уряд методично, вперто, витревало продовжує свою безнастанну працю, певний свого права і свого обовязку.

— Наш нарід, — кажуть італійські фашисти, — мусить мати місце під сонцем. До світової війни і довгий час після неї, аж поки Північна Америка не зачинила дверей для чужонаціональної імміграції, Італія губила 500 тисяч люду, що, не знаходячи праці вдома, йшли в світ за очі, і дуже часто цілком пропадали для нації, і гинули особисто. Пів міліона люду щорічно, — і то зпоміж найбільш рішучих, найбільш ініціятивних! Скільки з них могли би при кращих обставинах збагатити не тільки свою Італію, але й цілий світ технічними винаходами, чи впрост культурною чи навіть фізичною працею! Ось де були дійсно величезні витрати, **непродуктивні витрати,** що ніколи не вертаються до скарбниці національної. Щоби зарадити цьому лиху, трусливі політики радили впливати на плодючих італійських селян та робітників, щоби вони зменшували скількість народин, щоб не плодили пролетарів, які — голодні — раді би рвати шматок хліба у того, хто ще його має. Але зменшувати штучно скількість народин значило поширювати оту саму трусливість у самому народі, значило йти проти законів природи, і значило зменшувати свідомо потенціональну силу нації, — бо скількість теж є сила.

Фашистівський уряд не міг піти таким шляхом. Він розрахував, що коли попередні уряди могли витрачати зі скарбниці нації по пів міліона люду, що йшли в світ за очі, він міг затримати в лоні нації всю цю масу народу, що за кілька років зросла до кількох міліонів, — зуживаючи її на користь нації. Ростіть на здоровля, казав він до молодиків, ростіть і набирайтеся сил. Ваша батьківщина не має можливости дати вам спокійних і теплих посад. Але вона може дати вам в руки книгу, рушницю й приладдя до роботи. Як підростете, ви не розгубитесь у світі, по далеких Америках, десь по одинці, але підете в світи зорганізованими й озброєними лавами. Може бути, що багато з вас складе на тому свою буйну голову, — але краще скласти її в бою, ніж десь по чужо-національних руднях; краще вмерти, знаючи, що від того скористають товариші по зброї і ціла нація, ніж умерти, шлючи безсилі прокляття інтернаціональній плютократії, що визискувала досі в безсоромний спосіб руки й мозок італійських емігрантів. На світі є досить ледарів, що не відчувають своїх обовязків щодо посідання власности, — ви станете на їх місце і послужите собі, нації й цілому людству. Бо памятайте, що власність накладає обовязки безперестанного її вживання на загальну користь. Особи, чи нації, що такого обовязку не відчувають, не мають права посідати цю власність. Бо тільки сповнення обовязків продовжує право.

І італійська молодь зрозуміла й відчула цілим серцем нову науку. Вона пішла в східню Африку, де десять міліонів етіопців, з котрих майже два міліони належали до кляси безправних рабів-невільників, володіли територією втричі більшою ніж Італія, в якій жили 42 міліони. Вона почала одночасно впрост неймовірну боротьбу проти природи, що ставила на її шляху величезні непрохідні гори без ніяких шляхів чи навіть тропок, — і проти людей, що намагалися стримати її триюмфальний похід інтриґами в інтернаціональному масштабі та модерною зброєю. І тимчасом, як там, в далекій Африці, вона переходить від одної перемоги до другої, черґуючи рискалі з рушницями, в самій Італії вона вживає таких самих героїчних зусиль, щоб і тут ніде не залишилися незужиті землі. В інших країнах давали безробітним грошеву допомогу, ніби нація чи держава мала обовязок підтримувати безробітних; тут давали їм працю, працю і працю, бо обовязком держави є дбати, щоби всі громадяни мали працю. А коли і в самій Італії почало її не вистарчати, вона вислала молодь шукати її деінде, з рискалем і рушницею, — але не відокремленими й безсилими, зданими на поталу чужому капіталові одиницями, — тільки зорганізованою міцною, споєною національним чуттям та солідарністю, лавою.

Легенда про початки Риму оповідає, що сам Рим повстав у такий спосіб: У давніх латинян був звичай „святої весни", який полягав у тому, що коли набиралося досить молоді і їй не знаходилося місця в даній громаді, громада гуртувала цю молодь в міцний відділ, давала їй доброго провідника-отамана, і молодь вирушувала в світ, здобувати собі місце під сонцем. І так одного дня з Альбальонґи на албанських горах вирушив відділ „святої весни", і вибравши місцевість теперішнього Риму, заклав тут нове місто, що здобуло потім славу „Вічного Міста".

Фашистівський уряд відтворює старі звичаї й традиції. Відтворює також і звичай „святої весни". 25 квітня ц. р. покладено камінь під Апрілію (від апріль — квітень), 22 квітня 1938 року буде розпочата будова Помеції. А в міжчасі піде багато молоді до східньої Африки...

Цього року відновлено також звичай окреслювати коло навкруги нового міста, — звичай, що в давніх часах носив назву „етруського". Римський історик Варон каже, що для цієї мети вживано бика і корову. Мусоліні цього року зробив коло на модерному тракторі: традиція мусить бути змодернізована щодо засобів, але залишатися в тісному звязку з давноминулим щодо самого змісту і духу.

Ваш кореспондент був запрошений на закладини першого каменя Апрілії, і міг власними очима ствердити ентузіязм нових поселенців з трьох недавно вибудуваних міст, що прикрашують все новими будинками, в гігієнічному й тверезому новому стилі. Мусоліні був в дуже доброму настрою і при спільному обіді з чужинецькими кореспондентами виявляв оптимізм, повний сили і віри в світлу будучність італійської нації.

Евген Онацький,
Рим.

ПРИЧИНИ ГОЛОДУ В СССР

Комуніст Д. Чорномордик написав книжку на 380 сторінок, що вийшла недавно в Москві під назвою „Економічна політика СССР" в числі 300 тисяч примірників. Чорномордик намагається доказати, що комуністична партія дуже багато зробила для добробуту робітників і селян і ще має більше зробити в будучности. Книжка переповнена числами й цитатами з промов совєтських величин — Сталіна, Кагановича, Молотова й інших.

Цим числам не можна вірити без належної критики. Ці числа треба порівняти з іншими числами тої самої совєтської преси, і тоді побачимо образ совєтського господарства ближчий до життя. В совєтській державі панує недобрий звичай — ховати факти, невигідні для влади і висувати наперед те, що показує поступ. 1928 р. Сталін в одній своїй промові казав, що СССР буде в короткім часі після колективізації найбагатшою країною в світі щодо збіжжя. Через рік після цієї знаменитої промови в совєтській державі почався лютий голод, особливож на Україні, де дійшло навіть до людоїдства. Тепер комуністична диктатура виконує другу пятирічку, але про добробут рабів совєтської влади говорити не приходиться.

В московськім журналі „План", ч. 13, 1935 р. знаходимо відомости про стан сільського господарства в СССР за останні роки до року 1935. Ці числа доповнює „Реві Інтернасіональ д'Агрікільтір", що виходить у Римі з участю відомого українського вченого дослідника Гриненка.

З чисел, перевірених знавцями совєтського господарства, наведемо тут тільки деякі, що відносяться до хліборобства й скотарства.

Пересічно на теперішній території СССР посіяно що року із 6 сортів збіжжя (пшениця, жито, ячмінь, овес, риж і кукурудза) в рр. 1909—13 (89.3 міліони гектарів), в рр. 1929—33 (88.7 міліона гектарів). Зібрано збіжжя за ті самі роки: — 1,216.2 міліона сотнарів і 1,255 міліонів сотнарів.

Цукру вироблено в СССР: 1909—13 рр. — 14.4 міл. сотнарів; 1929—33 — 11.8 міл. сотнарів.

Роговоґо великого скоту в Росії було 1913 р. 60.3 міліона штук, 1927 р. 67.8 міліона, а р. 1932 тільки 40.7 міліона.

Вівці, свині, кози й інші були ще більше понищені на початку колективізації.

Можнаб навести й дальші числа для освітлення господарського стану совєтської держави, але буде доволі й зазначеного вгорі.

Що говорять ці числа? Вони свідчать про те, що від 1929 року, коли Сталін почав насильну колективізацію сільського господарства, людність СССР не має хліба, цукру, не має мяса, молока, сала. Хоч збіжжя 1933 року зібрано в СССР більше, як року 1913, то від того часу людність СССР зросла на яких 35 міліонів. Чим годувати цю масу, коли комуністична влада вивозить що року у великій скількости збіжжя і масла за кордон?

Так сама большевицька статистика показує, що славословні промови й постанови про „добробут трудових мас" в СССР — це тільки агітація для чужинців. Робітник і селянин у СССР живе напівголодний або зовсім голодний.

К. П.

— Я лише те ще скажу вам, що вже вибила перша година!

— Тож що такого страшного?! Менше й не може вибити!

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(За квітень 1936).

І. Прихід:

З перенесення		$ 82.99
Прихід у квітні		1,967.99
Разом		$2,050.98

II. Розхід:

а) Висилка до краю:

1) Визвольна боротьба	$550.00	
2) Реміснича Бурса у Львові	300.00	
3) Інваліди	275.00	
4) Рідна Школа	200.00	
5) Політичні вязні	200.00	
6) Тов. „Просвіта" у Львові	120.00	
7) Музей Визвольної Боротьби в Празі.	110.00	
8) Національний музей у Львові	50.00	
9) Лемківщина	30.00	
10) Дівоча Бурса у Львові	25.00	
11) Письменники	25.00	
12) Порадня Матерей у Львові	15.00	
13) Наукове Тов. ім. Шевченка	10.00	
14) Рідна Школа в Зборові	5.00	
15) Кошти висилки і листів	13.50	$1,915.50
б) Кошти втримання канцелярії		25.00
Разом		$1,953.50

III. Зіставлення:

Прихід	$2,050.98
Розхід	1,953.50
Остається в касі Обєднання зі збірок на край	$97.48

Зіставлення збірок і висилок повенянам:

Осталося з попереднього місяця	$ 182.41
Прихід у квітні	2,361.10
Разом	$2,543.51
Вислано повенянам у квітні	$2,510.00
Кошти висилки річей	4.34
Разом	$2,514.34
Осталося зі збірки на допомогу повенянам	$29.17

Обєднання Укр. Орґанізацій в Америці.

Елін-Пелін*).

ДО КУМА В ГОСТІ

(Кумови гости).

Щож таке весняний день? Він кінчиться як усякий інший на божій землі. Нічого нового в селі, все та сама жура, ті самі радощі. Завтра неділя, розбитий дзвін сповіщатиме це дріжучо грішному народові. Робітники на полі спішаться, щоб перед вечором вернутися до дому. На кривій сільській дорозі скриплять вози, мужики кленуть.

Сонце кріваве йде на спочинок, западає синявий сумерк. Від криниці за селом чути спів, ясний дівочий голос відсвіжує вечір.

Нараз настає святочний спокій. Люди й худібка хочуть спочати. Ріля простягається вигідно у холодочку — знімаються тьмаві запахи — кільчиться золоте насіння, золота надія.

Лише в Драґа гамірно й весело. Стойчо, син, і Яна, його жінка, молода, гарна, щойно місяць як одружилась—мають їхати далеко до дядька Мілена, трьома селами, аж на четверте. Як їхатимуть усю ніч, будуть там раннім ранком.

Батько Драґо сам мастить осі, витягає ланцюги, вистелює віз свіжим сіном. Теща, струнка та весела наче дівчина, біжить до пивниці, до комори — виносить красі хустки, повні дарунків. Стойчо у найгарнішій своїй одежі, обголений, держить неспокійно молоді воли за віжки та крадьки поглядає на свою Янку. Вона, прибрана наче молода, стоїть стидливо збоку, держить помальовану барилочку вина.

Старий Драґо ще раз оглядає віз, приглядається теж свому Стойчеві — він такий малий, ще майже хлопець — і напоминає його по батьківськи:

— Вважай, сину! Добре дивися, щоб не притрапилося нещастя. А то нічого не буде з гостини. А тепер рушайте! Потягни!

Стойчо схопив волів за вуздечку, перехрестився та пускається в дорогу. Янка цілує батька й маму в руку й іде за возом, а старі провожають її благословенствами та з триста справунками та з поздоровами для кума Мілена.

Віз викочується з вузької сільської вулиці та зникає за останньою хатою. Обоє сідають на мягке сіно. Стойчо поколює воли й вони йдуть далі помало, похитуючись. Віз скрипить і стогне гостям свою думку.

Лагідна ніч. Тисячі зір мерехтять, наче очі янголят поглядають у долину плачу. Повний місяць плаває по горбах, на хвилину зупиняється щиро — потім пересувається далі тихо наче пастушок із кучерявими ягнятами.

Про таку гарну ніч Стойчо та його Янка мріяли нераз. Самі-саміські на возі, серед самітної дороги, в темряві та тиші. Чи є ще більше щастя?

І Стойчо підганяє воли, погрожуючо підносить бодило й — обіймає струнку Янку.

— Ні, Стойче, бачитимуть нас! — каже вона і боязко пригортається до нього.

Він погладжує її схвильоване личко.

— Дурненька! Хто бачитиме нас? Миж не в селі.

— Ах Боже, а я забула, — засміялася Янка. — Ми серед поля.

— Кум Мілен веселий чоловік — він прийме нас наче царську пару.

— Не знати, чи приготовив він дарунок для мене?

— А кума! Вона ока не прижмурить у ночі, бо знає, що ми приїдемо рано.

Янка сплесла в долоні.

— Ах, яка радість!

— Кум Мілен щирий. Скільки то вина потече!

— Ах, тобі все лише пиття в голові, — дрочиться вона.

— Янка! Не кажи того! А то, далебі, обцілую тобі шию, що аж болітиме.

— О, диви, який він! Дуже гарно!

— Га, зараз побачиш, чи гарно!

— Ні, Стойче, що тобі приходить до голови? Ти мені помняв хустку.

— Тихо будь!

— Що? Я маю бути тихо?

Сміх на возі, борикання веселе. Тут нема батька, що покашлює, нема зависної тещі, що підслухує.

Поза драбиною зникла біла хустка, бодило впало...

А ніч тиха. Воли почали йти помаліше, крок за кроком. Потім станули. Колиж ніхто не підганяв їх, як бодило не кололо... подумали хвилиночку й поклалися та стали вдоволено й любо пережовувати.

Блідий місяць підсміхався хитро та перешіптувався із зірками. Янголята тішилися злобно. А чеснотливе небо блідло.

А як сонце було вже досить високо: віз усе ще стояв серед дороги, воли жували любенько й задоволено.

Лише кум Міен там у четвертому селі — відказував немало на людей, що приготовили гостину, а потім даремно кажуть ждати на себе.

*) Справжне назвище Елін-Пеліна Дмитро Іванов. Радився 1878 р. у селі Баілово недалеко Софії. Якийсь час був учителем. Найбільше оповідань його із селянського життя, головнож писав про тих із софійської долини. Вони найхоробріші, та може й найбільше отяжілі й найконсервативніші в усій Болгарії. Їх радощі, їх журбу вміє Елін-Пелін змальовувати з гумором, природно. Один із найліпших болгарських прозаіків.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що надзвичайні збори відбудуться в четвер, 14. травня, точно в годині 8-мій ввечір. Просимо всіх членів прийти, бо маємо важні справи до порішення. Довгуючі члени зволять вирівнати свій залеглий довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хто з членів ще не доплатив до свого цертифікату, цього місяця кождий обовязково повинен доплатити. — В. Гурянський, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Я. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в пятницю, 15. травня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 13 Вашингтон вул. Просимо членів прийти і вирівнати свої вкладки. — Н. Чолій, пр.; В. Мандзій, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 15. травня, в годині 7:30 ввечір. Просимо всіх членів прийти на час. — Ю. Голинський, предс.; М. Дубас, кас.; В. Реновець, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє всіх своїх членів, що місячні звичайні збори відбудуться в суботу, 16. травня, в годині 6-тій ввечір, в гали парохіяльній при Кліперт вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Батьки, котрих діти ще не є членами У. Н. Союза, хай стараються вписати їх. Пригадуємо довгуючим членам, щоб вирівнали свої залеглости і не наражувались на суспендування. — В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧИ МОЖНА ЗАВЕРНУТИ ЧАС?

„Загальний суд Патріотичних Оранізацій Америки (так називаться виконний уряд союзу переіжних патріотичних організацій, що разом мають коло пів міліона членів) видав заяву про свої суспільні й економічні засади.

У коротких словах радить цей „загальний суд" Америці вертатись до суспільних і економічних засад, за які виступали Джордж Вашингтон і інші кольоніяльні патріоти.

Колиб іще так можна вернутись не тільки до засад Вашингтона, але й до суспільних і економічних умов з часів Вашингтона, все було би в порядку. Та чи можна вернутись до комунікації з часів Вашингтона, коли диліжанс, званий бундючно „літаюча машина", відбував тоді дорогу з Ню Йорку до Філядельфії „зі страшною скорістю" за три дні?

ХТО ВИНУВАТИЙ?

У заяві цих патріотів говориться, що в Америці проявляються щораз частіше чужинецькі впливи за зміну форми й гарантій американської конституції.

Отже, як у свекрушиній бесіді за все винувата невістка, так у цих патріотів всі заходи за зміну американської конституції походять від чужинців.

Донедавна чужинцям говорили, що американці перші проголосили потребу зміни конституцій держав у тому напрямку, щоб їх припоровити до потреб народу. Не скривали, що того роду розуміння конституції приймає в основі засаду зміни конституції згідно із змінюючимися потребами народу.

НОВІ ЧАСИ — НОВІ ЗВИЧАЇ.

Видно, що настають нові часи, коли польський піяніст Ігнац Ян Падеревський „пішов у фільму".

Треба під тим розуміти, що він зобовязався виступати в фільмовій штуці, себто став фільмовим актором.

Революцію видно в тому, що якби 25 літ тому хтось спитався був його, чи він ходить до фільмових театрів, то він був би з обуренням сказав, що ходить тільки на поважні розривки.

Тоді була така мода таке заявляти, а нині мода грати в фільмах.

ЗА ЩО ВІН СТАВ ФІЛЬМОВИМ АКТОРОМ?

Пишуть ґазети, що фільмові підприємства здавна хотіли взяти Падеревського на актора. Вони думали, що його вигляд дасть гарні приходи при касі, бо він романтичний.

Пишуть, що романтичність вигляду Падеревського лежить у його дрібній поставі, його великій гриві, колись червоній, нині білій, його „цісарській" борідці („імперіялем" називається ця борідка від французького цісаря Наполеона) та в його краватці.

Острижіть йому гриву, обголіть „імперіяль", розвяжіть краватку і — пропала романтика.

Крихка романтика...

ЯК У ДАВНІХ ЧАСАХ, ТА НЕ ЗОВСІМ.

„Манчестер Ґардієн" подає лист одного визначного англійця, в котрім автор наводить протест англійського політика Ґледстовна в 1896-тім році проти турецьких масакр вірмен.

Лист наводить у цілості цей протест Ґледстовна й каже: Чи не в тому лихо страшного хаосу в міжнародних справах, що як масакрували вірмен, то знайшовся Ґледстон, що публично проти цього запротестував, а коли Мусоліні масакрує етіопців, в Англії не знайшовся ніякий великий чоловік, щоб здобувся на такий протест?

ПО ЧОМУ ПІЗНАТИ?

Що теперішня нагода для протесту зовсім така, як за Ґледстовна, автор листа каже: Викиньте з листа Ґледстовна Туреччину і поставте Італію; викиньте вірмен і положіть етіопців, а побачите, що листа зовсім не треба поправляти в найменшій подробиці.

Зовсім таксамо можна цей самий лист перемінити на ще один спосіб: поставити замісць Туреччини Польщу або Московщину і замісць вірмен українців.

Коли в 1918-тім році не знайшовся новий Ґледстовн, щоб запротестувати проти московської й польської окупації України, то як можна сподіватися, що в 1936-тім році знайдется Ґледстовн, щоб запротестувати проти італійської окупації Етіопії?

ПРЕСТІЖ АНГЛІЇ.

В англійських ґазетах тепер багато пишеться з приводу етіопської справи про упадок англійського престіжу.

Читаючи листа до „Манчестер Ґардієна" про Ґледстовна, дивуєшся, як може бути інакше.

Можна сказати, позичивши собі слів від Івана Франка, котрий позичив собі їх від Анастасія Грюна:

„Час то поле: засівали ви на нім осет, бурян,
І дивуєтесь, чом жито не народилося нам?"

ПОЩО ЖУРИТИСЬ.

Світової слави рисівник-сатирик Лов нарисував для лондонської ґазети „Івнинг Стендард" рисунок про значіння етіопської афери для Англії й світа.

Представляє в них французьку й англійську дипльоматію, що підчас дощу ждуть на „бос". Дощ представляє війну, а омнібус — вихід з небезпечної ситуації. Останній „омнібус" переїхав шість місяців тому (себто тоді, як Ліґа Націй почінала розглядати справу італійської інвазії на Етіопію), отже нині держави видимо не мають великої надії на полагодження війни.

Потішає ждучих чорний ворон, що видно збирається кракати відому англійську поговірку: „Не журися, чоловіче, як втратиш поїзд! Незадовго прийде інший! Не журися, чоловіче, як утратиш гарну дівчину: незадовго прийде інша!" — але замісць цього краче: „Не журітеся: за останньою прийде незадовго нова — війна!"

З МУЗИКИ

ІДЕЇ В ПРОГРАМІ КОНЦЕРТУ В ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО

У КАРНЕҐІ ГОЛ В НЮ ЙОРКУ ДНЯ 31-го ТРАВНЯ 1936.

(На підставі розмови з проф. Олександром Кошицем).

Великий наш диригент та композитор, проф. Олександер Кошиць, не міг дати пояснень до програми на пробі в Українському Народньому Домі в Джерзі Сіті. Велике зібрання 300 молодих юнаків й дівчат, що кожної другої неділі збираються на проби разом, а крім цього ще вчаться у своїх місцевих під проводом місцевих учителів у цілій окрузі Ню Йорку, це проблема навіть для такого життєвого практика, яким є професор Кошиць. Відбути хочби лиш одну пробу із співаками-аматорами, пережити нервами всі недостачі та знайти спосіб вишліфувати оцей матеріял так, як цього бажав би наш великий диригент, це тяжка втома. Не диво, що після проби шановний професор так був перетомлений, що не міг зібрати думок. Здавалося навіть, що нездужає.

Оттому треба було піти в його кватиру й тут спокійніше поговорити про програму. На велике здивування я застав професора в ліжку. Занедужав від праці після проби. Треба великого спокою, щоб прийти до себе. Та всеодно: поки живий чоловік, можна щось від нього скористати. Отже зважуюся на ризиковне діло: просити професора пояснень до програми. Пані Кошиць відраджує чоловікові говорити, але невтомний наш працівник не зважає на це і каже, що треба, хоч щось сказати про програму, щоб публика знала наперед, у чому діло. Та проти одного застерігається шановний господар дому: щоб його не мучити питаннями, а обмежитися до того, що сам скаже. Очевидно, годжуся на все і слухаю з увагою кожного слова, записуючи те, що вдалося схопити.

Музична творчість релігійна українського народу вилилась у двох напрямах: а) в обробленні і, так би мовити, в націоналізації позиченого грецько-болгарського церковного співу і б) утворенні з нього свого власного церковного співу, який у записі нотнім називався **„знаменний"** і який еволюціонував шляхом розвитку на **київський напів**. Цей був розповсюднений по всій Україні і розвинувся в інші українські напіви; і на так званий **„малий знаменний"**, себто скорочений **велико-російський.**

Творчість проявлялася не тільки в оброблені, але і в утворенні свого власного церковно-релігійного співу в **формі побожних пісень, псальмів, кантів і колядок християнського змісту.** Отже в ґрунті всього лежить народня творчість. Через те і програма концерту пічнеться колядкою, бо завдання програми дати найвиразніші зразки цих форм народньої творчості. Колядка **„А у цього хазяїна"** суто народня, але християнська змістом як по мелодії так і з музично-літературного боку. Обрібка **Кирила Стеценка.**

Поруч іде мелодія церковного хору **„Догматик"** другого гласа (з грецька „догматікос") про воплочення Сина Божого. Це знаменний напів з XII-го століття в обрібці Ол. **Кошиця.**

Після цього йде популярний по всій Україні кант **„Пречистая Діво Мати"**, на половину церковного характеру, безумовно штучного походження, але дуже популярна в народі. Обрібка **Лисенка-Кошиця.**

Четверта точка це **„Зібралися невірнії тай радили раду"** — народний кант із рефреном церковного „алилуя", який прикрашує пісню так, як прикрашує каплицю хрест. Обрібка **Стеценка.**

Після цього йде стихира **„Господи возвах к тебі"** й „алилуя" 8-го гласа. Цей київський спів в укладі києво-печерської Лаври, остаточно записаний в р. 1908 в хоровому укладі спеціяльною комісією, яка працювала в Києво-Печерській Лаврі. Записано цю стихиру в гармонізації, яка остаточно склалась у половині XVI-го століття і яка дійшла до наших революційних часівточно-непорушна, не маючи собі порівнання по своїй рідности, бо вона має чисто ліричночутливий характер української хору. Особливо цікавий склад хору, на який вона утворена і якого не зустрічаємо в жадній іншій хоровій організації на світі. Оце іменно: два тенори, два баси і один альт — це склад монашого хору, в якому є малі хлопчики. „Господи возвах" буде виконане тим традицийним способом, якого корені через практику грецької церкви, отже первісної християнської церкви, сходять аж у Старий Завіт до способу співання Давидових псальмів, у старозавітні еврейські церковні мелодії, а іменно: антифонно - із - кананархом, тобто двома хорами поперемінно, при чому кожне речення читається-виголошується одним голосом перше ніж співається, а потім повторяється всім хором. Про це вже говорить письменник першого століття Юдей Филон і письменники грецької церкви: Тертуліян, Атанасій, Кипріян, Григорій Богослов, Іван Золотоустий, блаженний Августин, Євсевій Кесарійський.

Цей антифонний спів взятий із церкви єрусалимсько-антіохійської, а він перейшов і до церкви західньої і особливо ним піклувався папа Келестин (422—432 по Хр.).

Оці точки це була перша частина продукції хору.

У другому відділі завдання програми є показати церковну штучну творчість, тобто твори мистців - композиторів.

Розвиток штучної творчости припадає на половину XVII-го та ціле XVIII-те століття, аж до половини XIX-го. Це була еманація національно-духовних сил, розбуджених до життя великим національним здвигом Хмельниччини. Поки історичні традиції були свіжі, поки ці сили працювали в оточенні українських національних ідеалів, доти українська музика вела верх і перед у тім конґльомераті народів, що зветься Росією, даючи своєю творчістю ґрунт до народження нових національних чисто російських духових сил, які потім потоптали, поглибили й пожерли українську творчість і на її ґрунті розцвила буйним цвітом нова російська музична школа.

Великими памятками розквіту українського національного мистецтва стоять наче обелиски серед пустині імена таких велитнів, як **Березовський, Бортнянський, Ведель** (родом Швед), **Турчанінов.** Це був напрямок музики суто европейський, бо всі ті композитори побирали освіту в найбільшому тодішньому огнищі европейської культури, тобто в Італії. Вони вчились на їх зразках. Із цих 4-рох велитнів найбільший україн-

ський суто національний талант по своїй істоті є той **Ведель**, котрому завдячуємо першу точку другої частини програми: **„Покаянія".**

У цьому нумері при всіх характеристичних рисах італійської музичної фактури (будівництва) чується типовий український ліризм мельодики та відчувається пульс українського релігійного почуття. На перший погляд він наче прискорений, але цілком повний, говорячий про змістовність, чуттєву напоєність релігійного життя українського серця. З музичного боку це типовий зразок італійської школи обрібки мельодичного матеріялу. Вона дає такий виразник українського національного духу, а разом з тим і високий мистецький твір подібно, як західній бароко в українським архітектонічним приноровленні.

Після цього взято **„Херувимську Пісні" Стеценка.** Це зразок типової нової української школи церковної музики. Тут головним змістом стає суто народня мельодика, а її обрамленням є пісенний спосіб музичного викладу.

Далі для контрасту взято твір **Бортнянського „Чертог твой"**, зроблений на строго клясичних лініях, де типово церковна мельодія київського напіву відбивається в кришталевих глибинах простої і високої у своїй простоті гармонії.

Наступний нумер це характеристичний приклад пристосовлення народньої мельодії до народнього змісту, тобто як останній, майже сучасний зразок того давнього процесу оцерковлення мельодій українських обрядових пісень. Зразок цього процесу є **„Да ісполняться уста наша"** напіву підкарпатського („угро-руського"). Тут чудово сплетені дві мельодії: колядки **„Днесь поюще купно іграем"** і більш старої праісторичної мельодії з весняного культу **(гаївки).** Ця точка є показником того процесу, який пережила християнська церковна музика всіх країв. Звичайно, що в своїй обрібці проф. **Кошиць** постарався підкреслити церковні елементи цієї пісні.

Нарешті тріюмфальною точкою поставлене **Кошицеве „Достойно есть яко воістину"** з його Третьої Літурґії, яку він спеціяльно присвятив церковним хорам американської України (щойно друкується). Тут зужито оригінальну мельодику, але суто українського національного характеру в тріюмфальних покликах хвали Богородиці, трактуючи цю пісню в спосіб цілком новий, як тріюмфальну хвалу Божій Матері.

Загалом завданням програми цього концерту, як твердить проф. Кошиць, є познайомити українську американську іміґрацію, що складається, подібно як хори, переважно із Галичан, з історичними зразками нашої музики. Особливо мається на увазі оригінальну музику Наддніпрянщини, бо галицька суспільність чудово познайомлена із своєю.

Разом із тим є це, як висловився проф. Кошиць, китиця квітів із наддніпрянських степів на аналой нашому Ювилятові, Митрополитові Кир Андрієві, як єдиному велико-му, представникові української національної церкви в сучасний мент.

Д-р С. Демидчук.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ТРАГІЧНА ДОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА ПЕРА.

На днях одержав я з Бельгії листа, в якому мій приятель описує трагічну долю одного українця, що опинився на еміґрації. Він пише:

Від двох літ перебуває в Бельгії український політичний еміґрант п. Макар Кушнір-Богуш в ціли лікування своїх очей. Однак, не зважаючи на всі старання, його очі чимраз більше занепадали, аж вкінці він зовсім стратив зір.

Кушнір-Богуш походить з Великої України, є українським патріотом і брав в українському житті чинну участь ще до війни. Підчас революції він був членом Української Центральної Ради, а потім членом української делеґації на мирову конференцію в Парижі.

Як журналіст з фаху, він довгими роками дописував до ріжних українських часописів, між ними і до нашої „Свободи", з чого удержувався. Коли однак почав занепадати на очі, він мусів перестати писати і рівночасно з тим почав западати в чимраз більшу матеріяльну нужду. Приятелі помогали йому так довго, як могли. Далі і для них було затяжко. Старалися примістити його десь у закладі для сліпців, але і на це треба було грошей. В пансіоні, в якому жив, він задовжився дуже, так, що вкінці й потуральний запад почав його впрост витискати на вулицю.

Остаточно ним занявся Український Червоний Хрест, який примістив його в одній українській рідні. Та довго він там ставати не може, бо і Український Червоний Хрест убогий, і родина, при якій він примістився, не всилі перебрати його на довший час на удержання. Супроти цього конечно потрібна звідкись поміч. Чейже не можемо покинути на голодову смерть старого заслуженого українського діяча. Не можемо віддати на ласку і неласку чужинців та тяжких обставин нашу заслужену людину. Не маємо морального права полишити в біді товариша по зброї, коли його спіткало нещастя. А хіба може стрінути чоловіка більше нещастя як утрату зору?

Подаю цей голос під розваґу української суспільности. Кождий культурний нарід опікується своїми інвалідами. Ми мусимо тесаме робити.

Е. Ляхович.

НАШ НАФТОВИЙ ПРОМИСЛ.

Про новодкриті нафтові терени в Галичині вже було поміщено кілька обширних дописів в українській пресі в Америці. В дописах тих обговорювано можливости використовування того земного багатства нашої землі самими українцями. Були також заклики, щоб українська еміґрація в Америці прийшла з фінансовою допомогою в створенні українського нафтового концерну. Останніми часами довідуємось, що вже заснувалась у Львові Українська Нафтова Спілка з основним капіталом 100,000 злотих. На тих сто тисяч зложились такі українські торговельні установи: Ревізійний Союз Кооператив, Маслосоюз, Народня Торговля, Дністер і Земельний Банк Гіпотечний. Дехто з наших недовірчивих земляків твердить, що того роду інвестиція нічого не варта, а навіть каже, що це є черговий „трик" наших „панків", щоб вимантити в еміґранта трохи долярів. Але застановившись хвильку над вичисленими установами, стане ясно, що кожна з них це не якась там політикуюча, ані навіть не патріотично-гуманітарна ґрупа, тільки купецька, якої підставою існування є купецький вирахунок. І якщо згадані інституції не вагались вложити певної суми гроша в нафтовий промисл, то це дає запоруку, що вони на основі певного досвіду прийшли до висновку, що нафтовий інтерес буде поплатний. Кий я вже згадував, були заклики, щоб українська еміґрація взяла чинну участь в розбудові нафтового промислу. Здавалось, що та справа заінтересує бодай активніших наших людей в Америці, і що дійсно щось буде зроблено в тім напрямку, щоби багатство нашої землі осталося в наших руках. Та, на жаль, справа станула на місці і до цього часу в тій справі не зроблено майже нічого. Щоби чужинці знову нас не використали, та не захопили наших багатств, ми мусимо змагати до того, щоб розбудувати український нафтовий промисл і дати працю тисячам наших робітників, котрі в теперішніх умовинах майже справила знаходяться в рядах безробітних. Допомога нафтовому промислові не може бути поставлена у формі добровільних датків чи жертв, лише у формі уділів, чи позичок, за які мусить бути солідна запорука. До такої справи, як нафтовий промисл, не можливо братись одній чи кільком особам. На те потрібно зорґанізованої ґрупи підприємчивих людей, котрі не вагались би вложити певної суми гроша в згадане нафтове підприємство. Знаю, що є українські люди, що бажалиб вложити частину свого гроша в нафтовий промисл, однак індивідуально вагаються це зробити. Дивуватись нема чого, бо були випадки, де люди, інвестуючи необережно гроші, вже нераз попеклися. Тому я піддаю проект, щоб зорґанізувати яких 200 людей, котріб згодилися вложити в нафтовий промисл $1,000 кожний. В той спосіб повстав би двіста-тисячний фонд. А з таким капіталом можнаб уже набути потрібні нафтові поля і розпочати експльоатацію нафти. Та заки це станеться, потрібно скликати збори і справу всебічно обговорити та накреслити плян дальшого поступовання. Справа дуже поважна і легковажити її не можна. Треба братись до діла, поки не пізно.

Е. Захарчук.

Певніше.

— Хочу піти до ворожки і не знаю, чи йти до такої, що ворожить з руки, чи до тої, що читає з думок?

— Иди до тої, що ворожить з руки, бо руку ти напевно маєш.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за квітень 1936 року,

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	356.20	123.	171.63
2.	245.83	124.	105.50
4.	90.77	125.	47.91
5.	195.89	126.	89.77
6.	44.10	127.	152.94
7.	231.77	128.	16.23
8.	209.83	129.	35.98
9.	159.95	130.	341.60
10.	217.99	131.	26.51
11.	117.00	132.	155.91
12.	145.00	133.	244.60
13.	63.61	134.	95.72
15.	17.91	135.	54.84
16.	72.98	136.	174.82
17.	71.42	137.	207.73
18.	135.26	138.	56.42
19.	10.51	139.	81.78
20.	201.91	140.	80.92
21.	117.99	141.	76.90
22.	33.88	142.	105.24
23.	37.91	143.	78.41
24.	95.93	144.	23.27
25.	59.22	145.	50.25
26.	29.79	146.	143.66
27.	62.05	147.	427.95
28.	102.53	148.	28.77
29.	140.84	149.	51.24
30.	67.77	150.	38.76
31.	128.30	151.	99.34
32.	32.13	153.	9.83
33.	95.50	154.	50.50
34.	5.67	155.	444.20
36.	136.51	156.	108.99
37.	97.62	157.	9.98
38.	241.50	158.	277.16
39.	136.35	159.	81.74
40.	21.58	160.	43.58
41.	30.43	161.	248.90
42.	161.54	163.	93.78
43.	60.10	164.	88.13
44.	132.85	165.	30.49
45.	256.54	166.	121.34
46.	36.32	167.	118.18
47.	39.57	168.	208.16
48.	45.77	169.	47.65
49.	22.50	170.	177.38
50.	178.44	171.	16.49
51.	56.29	172.	41.96
52.	126.80	173.	82.12
53.	62.52	174.	26.16
54.	36.79	175.	151.73
55.	53.11	176.	183.30
56.	153.18	177.	116.15
57.	137.72	178.	96.11
58.	149.01	179.	193.40
59.	141.86	180.	10.27
60.	34.24	181.	117.09
61.	31.57	182.	166.86
62.	106.57	183.	73.40
63.	273.44	184.	12.57
64.	92.40	186.	62.20
65.	233.48	187.	38.56
66.	122.76	188.	48.80
67.	174.65	189.	12.74
68	25.71	190.	35.36
69.	102.45	191.	121.73
70.	272.25	192.	115.93
71.	13.16	193.	147.53
72.	53.82	194.	41.46
73.	95.66	195.	54.67
74.	30.97	196.	47.86
75.	119.13	197.	44.10
76.	323.41	198.	63.62
77.	79.85	199.	15.65
78.	166.98	200.	135.02
79.	16.31	201.	44.63
80.	38.84	202.	38.13
81.	157.55	203.	3.26
82.	82.74	204.	420.07
83.	133.45	205.	25.17
84.	53.10	206.	400.40
85.	122.50	207.	79.83
86.	255.46	208.	22.58
87.	131.18	209.	87.77
88.	18.97	210.	51.13
89.	25.41	211.	169.93
90.	259.59	212.	48.46
91.	327.65	213.	390.16
92.	20.59	214.	38.55
93.	58.79	215.	26.10
94.	290.81	216.	40.61
95.	42.97	217.	339.41
96.	273.39	218.	246.05
97.	148.09	219.	115.25
98.	115.81	220.	185.14
99.	197.78	221.	535.62
100.	135.55	223.	277.72
101.	46.99	224.	15.19
102.	437.75	225.	22.56
103.	105.24	226.	12.74
104.	262.23	227.	85.79
105.	217.69	229.	195.48
106.	238.64	230.	262.44
107.	32.24	231.	32.20
108.	92.37	232.	65.85
109.	150.36	234.	126.04
110.	7.09	235.	137.52
111.	38.35	236.	171.46
112.	277.93	237.	212.14
113.	67.54	238.	139.66
114.	49.54	239.	201.79
115.	33.10	241.	125.64
116.	52.28	242.	127.45
117.	101.74	243.	64.87
118.	72.17	244.	22.72
119.	33.08	245.	98.92
120.	155.98	246.	51.76
121.	142.60	247.	231.20
122.	51.01	248.	54.36

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
249.	45.35	321.	78.70
250.	34.38	322.	54.33
251.	206.68	323.	69.93
252.	62.85	324.	165.40
253.	88.41	325.	94.91
254.	109.34	326.	132.46
255.	70.89	327.	45.13
256.	45.57	328.	26.13
257.	35.82	329.	5.42
259.	194.47	330.	136.01
260.	46.33	331.	42.21
261.	26.68	332.	77.99
262.	56.76	333.	92.78
263.	65.53	334.	190.27
265.	31.04	335.	50.30
266.	117.24	336.	206.53
267.	78.06	337.	19.44
268.	81.30	338.	272.90
269.	65.16	339.	107.46
270.	201.66	340.	19.67
271.	72.30	341.	123.48
272.	22.34	342.	181.30
273.	152.41	344.	72.44
274.	174.42	345.	106.28
275.	90.10	347.	120.75
276.	266.61	349.	68.35
277.	140.77	350.	106.17
278.	60.37	351.	43.44
279.	16.10	352.	101.49
280.	178.72	353.	25.76
281.	35.51	354.	21.80
282.	210.94	355.	70.18
283.	130.60	357.	42.78
284.	48.13	358.	67.96
285.	21.24	359.	83.84
286.	35.11	360.	14.29
288.	228.52	361.	915.10
289.	31.16	362.	61.40
290.	59.01	363.	142.44
292.	433.24	364.	336.12
293.	29.37	365.	124.56
294.	39.42	366.	13.44
295.	192.96	367.	283.17
296.	269.49	368.	29.47
297.	25.39	369.	207.95
298.	63.08	370.	228.37
299.	49.18	371.	185.69
300.	351.72	372.	8.80
301.	121.79	373.	31.64
303.	67.79	374.	47.12
305.	67.65	375.	99.07
306.	37.94	376.	24.52
307.	56.31	377.	14.48
308.	115.85	378.	16.81
309.	41.23	379.	67.92
310.	60.87	381.	33.64
311.	14.86	383.	160.63
312.	47.95	384.	36.72
314.	13.88	385.	225.99
315.	13.20	388.	155.56
316.	263.47	390.	48.98
317.	98.87	392.	25.70
318.	135.42	396.	101.24
319.	61.02	400.	66.68
320.	112.37	401.	40.93

З місячних вкладок нових родів обезпечення ______ $41,073.09

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	15.73	225.	14.54
2.	5.76	230.	3.81
7.	1.13	234.	24.12
8.	5.71	237.	2.68
12.	2.08	243.	18.23
19.	1.58	245.	3.08
20.	3.17	257.	7.31
28.	32.56	260.	1.21
30.	11.32	262.	5.38
33.	8.69	268.	2.93
37.	17.20	274.	1.49
39.	36.03	275.	18.25
57.	4.98	276.	6.96
62.	1.18	277.	2.02
65.	16.00	278.	1.15
70.	3.80	280.	1.13
83.	5.26	282.	3.55
88.	7.20	283.	4.93
90.	14.74	284.	3.37
101.	2.84	286.	41.50
102.	4.96	288.	3.83
106.	11.86	292.	2.87
108.	10.63	295.	1.13
112.	6.53	298.	3.05
117.	7.51	305.	11.45
125.	3.61	312.	12.27
127.	5.65	316.	3.03
130.	3.36	321.	5.01
134.	3.06	322.	1.31
135.	2.08	326.	3.33
139.	2.35	328.	2.01
140.	1.64	331.	4.74
142.	17.24	332.	1.58
143.	11.55	334.	2.28
147.	31.66	335.	6.34
151.	9.79	336.	8.93
155.	7.96	341.	1.75
156.	1.29	342.	25.28
161.	4.41	345.	2.65
170.	16.22	349.	6.30
181.	1.57	358.	2.52
189.	9.56	361.	11.98
190.	84	363.	88
206.	5.45	367.	3.51
208.	10.51	368.	74
209.	4.26	370.	22.61
215.	2.14	371.	1.30
216.	15.82	384.	31.01
217.	2.74	385.	4.03
218.	2.20	388.	19.28
221.	9.65		

З місячних вкладок старого роду обезпечення ______ $799.70

Разом від членів	$41,872.79
Процент від морґеджів	5,067.27
Процент від бондів	821.25
Процент від позичок	412.70
Сплати морґеджів	2,319.29
Сплати позичок	1,322.60
Кредит на вкладки до клас Е. Р. О.	1,558.62
З переносу резерви зі старого до нових родів обезпечення за 1935 рік	97,234.17
До фонду сирітського по бл. п.:	
в. 25 Ґела Андрій	100.00
в. 326 Мечніковський Стан.	855.35
в. 338 Панчишин Катерина	1,000.00
Разом	$152,563.44

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 11 Шибас Матей	402.00
в. 25 Ґела Андрій	1,000.00
в. 72 Пеленський Григорій	500.00
в. 85 Лотоцький Стефан	1,000.00
в. 86 Волф Петро	1,000.00
в. 87 Сухина Стефан	1,000.00
в. 117 Лотоцький Еміль	1,000.00
в. 132 Дрізд Теодор	1,000.00
в. 145 Потопа Іван	500.00
в. 173 Лазорчик Стефан	500.00
в. 186 Чарік Катерина	1,000.00
в. 204 Шевчук Семен	500.00
в. 239 Велган Текля	500.00
в. 318 Баран Емілія	1,000.00
в. 326 Мечніковський Стан.	1,500.00
в. 327 Сенів Ілько	500.00
в. 334 Сушко Ґавриїл	1,000.00
в. 338 Панчишин Катерина	1,000.00
в. 349 Ґелета Олекса	500.00
в. 361 Небор Ілько	500.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 67 Нич Олекса	121.00
в. 83 Гапа Андрій	612.50
в. 85 Ґеці Марія	142.00
в. 147 Сива Катерина	170.00
в. 168 Космина Катерина	108.80
в. 243 Рудий Олекса	181.61
в. 276 Шведюк Анна	272.25
в. 278 Гавришків Микола	231.00
в. 300 Липка Тимко	353.25

Виплати з фонду запомогового:

в. 7 Ціркот Лешко	25.00
в. 16 Сивенька Теодора	25.00
в. 29 Янощак Михайло	35.00
в. 38 Тенерович Іван	35.00
в. 42 Непик Теодор	50.00
в. 56 Медвідь Данило	35.00
в. 78 Барищак Олекса	50.00
в. 96 Булій Петро	50.00
в. 98 Підданий Іван	35.00
в. 99 Бальовський Еміль	50.00
в. 109 Шепеляк Онуфрей	35.00
в. 109 Мороз Олекса	35.00
в. 117 Свачій Йосиф	50.00
в. 124 Патрайко Григорій	50.00
в. 150 Соколовський Микола	50.00
в. 176 Бучинський Йосиф	25.00
в. 177 Бісюк Тереса	25.00
в. 179 Стеців Михайло	25.00
в. 181 Сулима Наталія	25.00
в. 204 Мороз Леон	50.00
в. 206 Швець Андрій	35.00
в. 206 Кінаш Антоніна	25.00
в. 206 Виспянська Катерина	25.00
в. 206 Корнелюк Марія	50.00
в. 206 Бардачевський Йосиф	35.00
в. 206 Шаравара Антоніна	25.00
в. 208 Капчук Дмитро	35.00
в. 213 Кузенка Татіянна	35.00
в. 217 Панчишин Василь	50.00
в. 220 Демко Василь	50.00
в. 223 Кузмінський Григорій	75.00
в. 229 Волощук Катерина	25.00
в. 230 Мисливий Іван	25.00
в. 230 Бурка Анастасія	35.00
в. 233 Семенович Григорій	30.00
в. 239 Ухнят Василь	25.00
в. 253 Щурко Анастасія	35.00
в. 254 Шибелюк Іван	35.00
в. 269 Нарівний Теодор	25.00
в. 286 Челяк Теодор	50.00
в. 288 Копчук Лука	35.00
в. 288 Кафарич Василь	35.00
в. 292 Вульчин Василь	30.00
в. 317 Моздір Гавриїл	50.00
в. 325 Ковальчук Іван	35.00
в. 333 Савчак Настя	25.00
в. 337 Семенків Яків	35.00
в. 339 Шкрибінець Параск.	25.00
в. 345 Деніс Анна	25.00
в. 359 Юревич Теодор	50.00
в. 361 Гладкий Микола	50.00
в. 374 Блашкевич Петро	50.00
в. 385 Кошляк Гавриїл	50.00

Запомоги для членів потерпілих від повені:

в. 11	115.50
в. 21	30.96
в. 30	121.66
в. 48	27.15
в. 56	295.60
в. 91	381.36
в. 110	21.12
в. 118	56.28
в. 166	157.26
в. 212	140.60
в. 236	120.40
в. 277	128.82
в. 300	193.20

Виплати запомог для рідного краю згідно з ухвалою головного річного засідання:

Ремісича Бурса у Львові	300.00
Інваліди	200.00
Політичні вязні	100.00
Просвіта	100.00
Музеї	150.00
Жіноча Бурса у Львові	25.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Зворот позичок і грошеві звороти нових родів обезпечення	2,032.43
Зворот відсотків	12.32

Інші звороти:

Опуст у вкладках для членів в клясах Е. Р. О. (дивіденда)	1,558.62
До переносу резерви зі старого до нових родів	97,234.17

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,595.00
Нагорода для секретарів за три місяці	7,627.27
Платня головного уряду	683.00
Кошта правні і репрезентації	548.50
Платня помічних сил	216.00
Кошта правні при інвестиціях	170.00
Видатки канцелярійні, експрес, почта і т. п.	164.97
Лікар іза нових членів	144.50
Стейти за лайсенси	30.00
Асекурація	28.05
права книг	16.00

Інвестиції.

Інвестовано в морґеджах	11,191.48
Позички членам на грамоти нових родів обезпеч.	2,004.00
Разом	$149,995.63

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем березня 1936 р. остала	$282,903.36
Прихід за квітень	152,563.44
Разом	$435,466.80
Розхід за квітень	149,995.63
Готівка з кінцем квітня 1936 р. остає	$285,471.17

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 285,471.17
Морґеджі	1,329,782.61
Бонди	934,483.85
Реальности	696,147.62
Дім У. Н. Союза	110,000.00
Позички членам	462,170.50
Разом	$3,818,055.75

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,068,794.29
Фонд запомоговий	76,857.24
Фонд резервовий	13,129.89
Фонд адміністраційний	122,165.68
Фонд конвенційний	32,010.38
Фонд народний	1,136.03
Contingency reserve for protection of Ins. & Mort.	225,594.00
Фонд посмертний старого роду обезпечення	73,877.63
Фонд сирітський	204,490.61
Разом	$3,818,055.75

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за квітень 1936 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	11.93	28.	8.75
2.	13.75	29.	9.25
4.	2.03	30.	6.53
5.	6.80	31.	7.70
6.	25	33.	12.85
7.	15.30	36.	6.75
8.	14.85	38.	3.60
9.	13.75	39.	4.95
10.	2.70	40.	2.03
11.	20.70	42.	8.10
12.	1.80	43.	2.05
13.	10.60	44.	11.93
15.	1.12	45.	13.72
16.	9.45	46.	68
18.	3.15	47.	3.20
20.	10.50	48.	2.93
21.	11.25	50.	15.08
22.	25	51.	90
23.	1.13	52.	6.30
24.	12.60	53.	2.93
25.	1.35	54.	90
26.	4.95	55.	3.85
27.	90	56.	13.50

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
57.	8.80	205.	4.10
58.	9.90	206.	27.70
59.	8.80	207.	2.93
60.	2.93	208.	70
61.	2.70	209.	1.35
62.	9.00	210.	90
63.	18.23	211.	6.55
64.	8.78	212.	45
65.	15.30	213.	14.40
66.	75	214.	2.60
67.	6.77	217.	17.55
68.	1.35	218.	9.68
69.	3.38	219.	4.73
70.	8.33	220.	10.35
72.	5.00	221.	31.50
73.	4.28	223.	29.25
74.	45	225.	2.25
75.	10.35	227.	6.30
76.	43.87	229.	13.35
77.	5.62	230.	13.05
79.	90	231.	6.80
80.	3.20	232.	5.85
81.	6.10	234.	15.75
82.	4.95	235.	10.80
83.	10.60	236.	7.65
84.	2.75	237.	12.15
85.	16.45	238.	8.40
86.	8.10	239.	20.25
87.	10.35	241.	1.35
88.	3.50	242.	13.50
89.	2.25	243.	9.45
90.	15.75	244.	1.58
91.	21.15	245.	8.10
92.	1.00	246.	2.25
93.	1.35	247.	12.20
94.	15.53	248.	4.50
95.	5.40	250.	2.70
96.	14.85	251.	6.65
97.	13.05	252.	3.15
98.	3.40	253.	1.15
99.	20.25	254.	5.40
100.	4.30	255.	3.60
102.	25.20	256.	3.33
103.	4.73	257.	1.58
104.	8.33	259.	9.45
105.	16.20	261.	2.50
106.	11.03	262.	1.60
107.	2.30	263.	1.35
108.	4.75	265.	2.48
109.	6.53	266.	4.05
110.	1.35	267.	3.85
112.	9.05	268.	4.28
113.	4.73	269.	2.50
114.	6.10	270.	13.75
115.	1.75	271.	4.45
116.	6.30	273.	3.50
117.	1.80	274.	6.53
118.	1.15	275.	4.95
120.	11.05	276.	22.05
121.	13.73	277.	6.53
122.	1.80	278.	3.45
123.	8.10	279.	1.80
124.	7.42	280.	4.95
125.	3.45	281.	4.28
126.	2.93	282.	16.20
127.	11.95	283.	5.65
128.	90	284.	45
129.	75	285.	50
130.	14.40	286.	4.05
131.	75	288.	14.40
132.	7.65	289.	4.05
133.	2.25	290.	2.93
135.	4.95	292.	27.22
136.	17.78	293.	1.35
137.	12.83	294.	3.38
139.	5.23	295.	2.95
140.	7.00	296.	10.40
141.	45	297.	2.25
142.	18.00	298.	2.25
143.	4.05	299.	2.48
144.	2.30	300.	12.60
145.	6.10	301.	6.30
146.	6.53	303.	2.70
147.	30.38	305.	4.75
148.	3.38	306.	1.60
149.	2.93	307.	2.30
150.	10.80	308.	2.70
151.	11.48	309.	2.25
154.	50	310.	2.70
155.	23.40	311.	1.15
156.	10.60	312.	6.00
158.	13.73	314.	1.60
159.	4.73	315.	25
160.	4.50	316.	11.93
161.	12.60	317.	4.50
163.	4.73	318.	9.67
164.	11.25	319.	2.50
165.	3.60	320.	5.65
167.	4.50	321.	6.08
168.	6.30	322.	1.80
169.	25	323.	7.90
170.	11.93	324.	5.18
171.	3.60	325.	1.35
172.	9.75	326.	8.78
173.	4.75	327.	3.40
174.	3.60	328.	2.25
175.	5.85	330.	9.25
176.	11.25	331.	5.95
177.	1.35	332.	6.13
178.	4.05	333.	3.85
179.	13.95	334.	8.33
180.	16.20	335.	2.50
181.	70	336.	16.00
182.	6.30	337.	25
187.	45	338.	13.05
188.	4.05	339.	6.48
189.	1.15	340.	1.80
191.	6.98	341.	1.35
192.	7.43	342.	17.79
193.	2.75	344.	2.03
194.	50	345.	6.10
196.	3.85	347.	8.60
197.	75	349.	6.55
198.	3.00	350.	1.35
200.	8.55	351.	1.35
201.	4.50	352.	8.55
204.	28.80	354.	67

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
355.	2.70	374.	3.38
357.	2.70	375.	7.43
358.	3.15	377.	1.35
359.	5.85	378.	2.93
361.	44.80	379.	9.25
362.	8.10	381.	1.60
363.	11.70	383.	13.05
364.	16.20	384.	8.55
365.	4.73	385.	10.35
366.	4.05	388.	14.85
367.	11.35	390.	7.88
368.	50	392.	1.85
369.	12.85	396.	5.85
370.	9.00	400.	11.05
371.	10.45	401.	1.80
373.	3.15		

З місячних вкладок	$2,363.72
Процент від морґеджів	388.94
Сплата морґеджів	1,212.49
Разом	$3,965.15

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 28 Вероніка Поляк	$ 400.00
Грошеві звороти Т. 2	111.20
Процент на закуп. бондах	38.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	216.00
Видатки канцелярійні, оплата почти і т. п.	25.00

Інвестиції:

Доплачено до морґеджу	602.70
Інвестовано в бондах	6,044.26
Разом	$7,912.16

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем березня остала	$71,287.51
Прихід за квітень	3,965.15
Разом	$75,252.66
Розхід за квітень	7,912.16
Готівка з кінцем квітня 1936 р. остає	$67,340.50

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 67,340.50
Морґеджі	146,829.59
Бонди	115,463.26
Реальности	56,650.92
Позичка Т. 2.	25.00
Разом	$386,309.27

Стан довжний:

Фонд посмертний	$282,704.72
Фонд адміністраційний	103,604.55
Разом	$386,309.27

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 9-го травня помер предсідник бр. св. Андрія, відділ 48 У. Н. Союза в Плейнс, Па., ЙОСИФ МИЦЬО.

Просимо всіх членів взяти участь у похороні, який відбудеться в середу, 13-го травня, в годині 9-тій рано з дому жалоби 11 Варен Ст., Плейнс, Па. В. Й. П.

Й. Кривий, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 10. травня 1936 померла ЮЛІЯ РУТОВИЧ, членкиця тов. ім. Т. Шевченка, від. 267 У. Н. Союза в Вестбури, Л. Ай., Н. Й.

Похорон відбудеться в середу, 13-го травня.

В. Їй П.

Теодор Агрест, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ШІКАГО, ІЛЛ. Товг ім. Тараса Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. травня, в годині 12:30 вполудне, в парохіяльній галі при 1944 Ірі вул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Хто має нових кандидатів на членів У. Н. Союза, то просимо привести на збори. — І. Магас, предс.; Н. Батюк, секр.; А. Баґрій, кас.

ЙОНҐСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. травня, в годині 2-гій пополудні, в галі литовській, 628 Френклін Евеню. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо кілька важних справ до вирішення. Пригадуємо членам, щоб платили свої місячні вкладки на зборах, а поза зборами не пізніше, як до 27-го в місяці, бо це спричинює опізнення висилки місячних вкладок до У. Н. Союза. Напоминаємо довгуючих членів, щоб по змозі сплачували свої залеглі довги, бо коли цього не зроблять, то ми будемо змушені поступити згідно з ухвалою. — І. Брящь, предс.; Йосиф Білик, кас.; І. Сухий, секр.

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союза, від. 50, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться дня 17. травня, в годині 1-шій пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на час. — М. Шеминчик, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. травня, в годині 1-шій пополудні, в Юніон галі, 43 Норт Вайомінґ вул. Просимо прийти на час і платити вкладки та не спізнюватись до останнього дня в місяці. Бо пізне плачення припиняє замкнення книжок, як у відділі так і в У. Н. Союзі. Члени, котрі довгують, а не прийдуть на збори, більше платити не будемо. Братство старається помогти членам, але декотрі члени самі за себе не дбають. — В. Шипула, предс.; Мих. Подивка, кас.; О. Костюк, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. травня, зараз по Сл. Божій, де звичайно. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Напоминаємо всіх членів, щоб до 30. травня віддали всі книжочки на несподіванку. — Секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. травня, в годині 2-гій пополудні, під ч. 803 Норт Фронт вул. Обовязком кождого члена є прийти на час і заплатити місячні вкладки. Довгуючих членів напоминаємо, щоб ті довги, котрі братська кава за них заложила, по можности сплачували, бо можуть бути суспендовані. Просимо родичів з нашої місцевости, щоб свої діти вписували до У. Н. Союза, бо ніде ліпшого обезпечення не знайдете. Просимо вписувати діти до кляси третої на 16 літ ендавмент. Колиб хто з родичів не розумів що то є за кляса 3, то хай прийде до секретаря, а він пояснить. — Павло Лагоцький, секр.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

(3)

Тарзан, пан звірів, враз зі своїми людьми пустився в погоню. Людоїди кілька разів переходили потік, з надією, що тим змилять слід і зведуть Тарзана на хибну дорогу. Одначе, ніяка штучка не могла змилити бистрих очей Тарзана, що так чудово обзнайомлений з тим диким, примітивним світом.

Коли він годину за годиною поспішав уперед, сліди людоїдів ставали сильнішими і виднішими. Аж вкінці він, враз зі своїми тріскаючими жадобою боротьби воїнами, станув перед сильно забарикадованим селом, що належало до переступників. „Відчиніть брами! — крикнув Тарзан — Я хочу увійти."

В той час, коли Тарзан робив ці зловісні домагання, Дік і Док попали в нудьгу. Нагло Дік закричав: „Диви, диви!" Це була громада ґазель, тих зручних африканських серн, що то звикли в пустотливий спосіб виводити танки по степах і пустарах Африки, аж доки не сполошить їх хижий звір.

„Ех, це тільки танцюючі кози", застогнав Док. „Але, гляди, дивися там"... Док вихилився крізь вікно і бачив, як блискучі шини стрілою бігли в напрямі нетрів і там поринали в їх темноті. „Аж тепер ми діждалися" — хлопець радісно закричав. „Таки можна тут дещо цікавого побачити". І він говорив правду.